

SZKOŁA PODSTAWOWA
W KOWALACH
80-180 Kowale, ul. Apollina 7
NIP: 604-020-75-61
REGON: 369425334

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY na rok szkolny 2022-2023

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),
ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”*

JAN PAWEŁ II

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie; jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Jest szczególnie istotna w czasie trwającej pandemii Covid-19.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów różnych narodowości (w tym uchodźców z Ukrainy) oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym, edukacyjnym i profilaktycznym. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli dobrze wychowani, zaangażowani społecznie, radzili sobie z różnymi sytuacjami życia codziennego.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się elementów języka łacińskiego.
4. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom.
5. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
6. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
7. Włączenie w życie szkoły nowych uczniów i rodziców będących obywatelami Ukrainy, z uwzględnieniem ich potrzeb wychowawczych, edukacyjnych i profilaktycznych.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali

postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje. Wybuch wojny w Ukrainie spowodował napływ uchodźców, wśród których jest wiele dzieci. Dołączyły one do uczniów naszej szkoły, nie posiadając znajomości języka polskiego oraz będąc w stanie kryzysu emocjonalnego.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. - Prawo Oświatowe (Dz.U. 2019 poz. 1148)
- Ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1730).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz.U 2017 poz.356 z późn.zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z dnia 25 stycznia 2018r. poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 1389)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1711).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700).

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, czynników chroniących i ryzyka sytuacji.

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji, rozwijanie samodzielności i zaradności.
2. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
4. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności radzenia sobie ze stresem, dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Kształtowanie właściwych postaw: szlachetności, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, zaangażowania społecznego, dbałości o zdrowie oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
6. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
7. Zorganizowanie możliwości kształcenia uchodźców poprzez utworzenie oddziałów przygotowawczych klas 1-3, 4-6 i 7-8 bądź włączanie ich do istniejących oddziałów nauczania początkowego.
8. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniom z Ukrainy poprzez włączenie ich w rutynę szkolną, objęcie opieką psychologiczno - pedagogiczną.

V. MISJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KOWALACH

Szkoła Podstawowa w Kowalach to pierwsza placówka oświatowa zbudowana przez trzy gminy Gdańsk, Pruszcz Gdański i gminę Kłobudy. Jest to szkoła duża - w roku szkolnym 2022/2023 obowiązek szkolny realizuje blisko 1500 uczniów. Niektórzy z nich potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno-pedagogicznej), inni ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszyscy pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa.

Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata. Jest to możliwe dzięki m.in. rozwijaniu kompetencji kluczowych, podejmowaniu starań w przygotowaniu uczniów do samorealizacji i aktywnego udziału w życiu społecznym oraz funkcjonowaniu w przyszłości na rynku pracy.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli, Uczniów, Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości, do których osiągnięcia dążymy, to: szacunek, kultura osobista, uczciwość, samoakceptacja, tolerancja wobec odmienności, wrażliwość na piękno. Naszymi dewizami są życzliwość i otwartość.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę prawidłowo funkcjonuje w trzech ważnych obszarach: środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, kulturalny, ma pozytywny, choć niebezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie, kondycję fizyczną i psychiczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- kształtują u dziecka kulturę osobistą;
- znają i akceptują program wychowawczo - profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- aktywnie współpracują z wychowawcami i nauczycielami;
- uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o jakość spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- rozwijają u uczniów kulturę osobistą;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;

- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- działają wspólnie z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, nauczycielami uczącymi w klasie, specjalistami i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Nauczyciele:

- dbają o własne zdrowie psychiczne, by być wsparciem dla uczniów;
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- rozwijają u uczniów kulturę osobistą;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, a także podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie ze specjalistami zabiegają o różne formy pomocy dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- propagują wysoką kulturę osobistą;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

- uczestniczą w planowaniu życia i pracy szkoły, współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- rozwijają opiekę i wzajemną pomoc koleżeńską, akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- biorą udział w gospodarowaniu szkołą, m.in. poprzez opiekę nad salami lekcyjnymi.

Specjaliści

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- prowadzą działania profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego uczniów, zapewniają szczególnie wsparcie psychologiczno – pedagogiczne uczniom w sytuacji kryzysowej;
- rozwijają u uczniów kulturę osobistą;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- psychologowie i pedagodzy wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor szkoły

- nadzoruje realizację programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły oraz warunki do jego realizacji poprzez min.:
  - wspieranie samorządności i samodzielności uczniów;
  - wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
  - zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego;
  - tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury;
  - umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych, i innych organizacji wspierających proces wychowania;
- współpracuje z Radą Rodziców.

VIII. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Ewaluację programu wychowawczo- profilaktycznego przeprowadzono przy pomocy następujących narzędzi:

1. Obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.
2. Wywiadów z rodzicami.
3. Przeprowadzenia ankiet wśród uczniów - ankiety przeprowadzone online we wrześniu 2022r.
4. Wymiany spostrzeżeń wychowawców, nauczycieli oraz psychologów i pedagogów szkolnych (analiza dokumentów szkolnych).
5. Analizy przypadków zachowań ryzykownych uczniów.
6. Diagnoza nowych uczniów będących obywatelami Ukrainy z uwzględnieniem ich potrzeb wychowawczych i profilaktycznych, a także związanych z nimi czynników chroniących za pomocą Ukraińsko-Polskiego Kwestionariusza Analizy Rozwoju oraz Aktualnych Trudności Dzieci i Młodzieży – UPK.

Powyższe działania pozwoliły na wyłonienie zagadnień, które należy kontynuować w kolejnych latach i ukazały nowe, które należy wprowadzić do planu wychowawczego klasy oraz Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły. Powstał więc szkolny program przeciwdziałający bullyingowi, mający na celu zmniejszenie ilości przemocy rówieśniczej w klasach 4-8.

Przeprowadzone badania pozwoliły wyłonić najistotniejsze czynniki ryzyka oraz chroniące. Zaplanowane działania mają na celu minimalizowanie w/w zjawisk oraz zapobieganie ich powstawaniu.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia to:

- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami (odrzućenie przez rówieśników);
- niska kultura osobista uczniów (agresja słowna brak szacunku wobec siebie wzajemnie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm);
- stres pojawiający się przed sprawdzianami i kartkówkami;
- trudności w skupieniu uwagi;
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, brak kontroli);
- niepowodzenia szkolne (trudności w uczeniu się wynikające z różnych przyczyn);
- przemoc rówieśnicza (akty przemocy fizycznej i psychicznej, której najczęstszą formą są: przezywanie, bicie, wyśmiewanie i obrażanie);
- niskie kompetencje społeczne - problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami, problemy w relacjach rówieśniczych
- kryzys rodziny (alkoholizm, konflikty między rodzicami, separacje, rozwody, rodzic za granicą);
- przybycie z innego systemu edukacyjnego i kulturowego;
- wysoka absencja (wagary- opuszczane pojedyncze dni, godziny lekcyjne);
- problemy ze zdrowiem psychicznym;
- nadużywanie mediów cyfrowych i preferowanie spędzania czasu wolnego przed ekranem;
- u uczniów pochodzenia ukraińskiego: doświadczenie działań wojennych, problemy emocjonalne oraz zdrowotne, rozłąka z drugim rodzicem lub rodzicami.

Czynniki chroniące:

- większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie;
- posiadanie koleżanek i kolegów na terenie szkoły;
- silna więź emocjonalna z rodzicami i dobry kontakt z nimi;
- zainteresowanie rodziców własnymi dziećmi (wyniki w nauce, czas wolny, koledzy, problemy, marzenia);
- zainteresowanie nauką szkolną, odnoszenie sukcesów;
- znajomość zasad właściwego zachowania;
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji;
- wiedza na temat skutków zagrożeń, wynikających z różnych zachowań ryzykownych;
- posiadanie znajomych i spędzanie z nimi czasu;
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów;
- zaangażowanie wychowawców w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych;
- nauka stacjonarna;
- zachowanie higieny snu;
- u uczniów pochodzenia ukraińskiego: bliskie relacje z rodzicami, posiadanie zainteresowań, powstanie oddziałów przygotowawczych dla klas 1-3, 4-6 i 7-8, zatrudnienie tłumacza języka ukraińskiego.

Szkoła jest przede wszystkim miejscem profilaktyki uniwersalnej, adresowanej do wszystkich uczniów. W jej zakresie realizowane są następujące działania:

- wspieranie rozwoju osobowości dzieci i młodzieży;
- uczenie ich radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania konfliktów;
- uwrażliwiania na problemy innych ludzi;
- nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi;
- dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych;
- stwarzanie możliwości zaangażowania w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu (zajęcia dodatkowe, konkursy);
- promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania się;
- profilaktyka zdrowia psychicznego;
- stwarzanie w szkole przyjaznego klimatu, by jak największa liczba uczniów systematycznie uczęszczała do szkoły;
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniom z Ukrainy.

W zakresie nauczania nasza szkoła umożliwia:

- Naukę poprawnego i swobodnego wypowiadania się, pisania i czytania ze zrozumieniem;
- Poznawanie wymaganych pojęć i zdobywanie rzetelnej wiedzy na poziomie umożliwiającym co najmniej kontynuację nauki na następnym etapie kształcenia;
- Dochodzenie do zrozumienia, a nie tylko do pamięciowego opanowania przekazywanych treści;
- Rozwijanie zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności (przyczynowo skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych);
- Rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego;
- Traktowanie wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie, w sposób integralny, prowadzący do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie;
- Poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego;
- Poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej;
- Naukę języka polskiego dla uczniów pochodzących z innych krajów;
- Poznanie zasad funkcjonowania polskiej szkoły poprzez uczestnictwo w nauce w oddziałach przygotowawczych 1-3 4-6 i 7-8.

W zakresie działalności wychowawczej szkoła zapewni, aby uczniowie:

- Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
- Stawiali się coraz bardziej samodzielnie w dążeniu do dobra w jego wymiarze zarówno indywidualnym jak i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i za innych, wolność własną i wolność innych;
- Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
- Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
- Posiadali umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów oraz umieli współdziałać i współtworzyć w sobie wspólnotę nauczycieli i uczniów.

W celu przygotowania do życia i pracy w warunkach współczesnego świata szkoła umożliwi nabywanie następujących umiejętności:

- Planowanie, organizowanie i ocena własnej nauki, przyjmowanie za nią coraz większej odpowiedzialności oraz nauka rzetelnej pracy;
- Skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach; prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi; poprawne posługiwanie się językiem ojczystym; przygotowanie do publicznych wystąpień.
- Efektywne współdziałanie w zespole i pracy w grupie; budowa więzi międzyludzkich; podejmowanie indywidualnych i grupowych decyzji; skuteczne działanie na gruncie zachowania obowiązujących norm;
- Rozwiązywanie problemów w twórczy sposób;
- Poszukiwanie, podporządkowanie i wykorzystanie informacji z różnych źródeł oraz efektywne posługiwanie się technologią informacyjną;
- Odnoszenie się do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenie potrzebnych doświadczeń i nawyków;
- Rozwijanie sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań;
- Przystawanie sobie metod i technik negocyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

W zakresie działalności profilaktycznej szkoła zapewni, aby uczniowie:

- Posiadali praktyczne umiejętności umożliwiające obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem asertywności;
- Potrafili dokonywać właściwych wyborów w trudnych sytuacjach;
- Potrafili skutecznie komunikować się między sobą i radzić sobie ze stresem;
- Potrafili budować pozytywny obraz własnej osoby;
- Pogłębiali i wzmacniają naturalne systemy wsparcia: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość;
- Mieli wiedzę i umiejętności dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego;
- Świadomie dokonywali wyboru różnych form spędzania wolnego czasu;
- Rozwijali swoje pasje i zainteresowania, potrafili współpracować w zespole, byli wrażliwi na potrzeby innych;
- Znali zagrożenia związane z komputerem i Internetem, rozumieli zjawisko cyberprzemocy.
- Czuli się w szkole bezpiecznie;
- Mieli większą świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych substancji i środków psychoaktywnych;
- Osiągali wyższe wyniki w nauce i wysoką frekwencję na zajęciach szkolnych;
- Wypracowali postawy sprzyjające podejmowaniu racjonalnych decyzji;
- Posiadali takie umiejętności interpersonalne jak: chronienie siebie w sytuacji presji wywieranej przez grupę, asertywność, otwartość, empatia, odreagowanie napięć i budowanie udanych relacji z ludźmi;
- Potrafili skutecznie rozwiązywać problemy.

IX. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

Jednym z najważniejszych celów wychowawczych jest wprowadzenie uczniów w świat wartości. Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka. Mówiąc o „wychowaniu do wartości” mamy na myśli wychowanie do wartości postrzeganych i rozumianych

jako pozytywne – w znaczeniu: ogólnoludzkich, wyższych, duchowych. Dorastanie do wartości wymaga także bezpośredniego poznania i doznania odkrywanych wartości w codziennym życiu, co z kolei wymaga zetknięcia się z wzorcami osobowymi, z wartościowymi działaniami oraz dobrymi praktykami.

Naszego ucznia ma cechować:

POCZUCIE PIĘKNA I ESTETYKI

Uczniowie:

- dbają o wystrój sal, korytarzy i o estetykę otoczenia;
- zwracają uwagę na ubiór i higienę osobistą;
- dostosowują wygląd i ubiór do sytuacji;
- uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych (np.: wystawy, filmy, przedstawienia teatralne);
- biorą udział w lekcjach muzealnych, koncertach, teatralnych.

SAMODZIELNOŚĆ I PRACA NAD SOBĄ (SAMOROZWÓJ)

Uczniowie:

- dokonują samooceny własnej pracy;
- współuczestniczą w tworzeniu kontraktów klasowych i przestrzegają zasad w nich zawartych;
- potrafią budować poczucie własnej wartości;
- znają efektywne sposoby radzenia sobie ze stresem;
- realizują zasadę „fair play” w sporcie, nauce, zabawie;
- znają zasady dobrego wychowania i przestrzegają ich;
- dokonują oceny własnego zachowania;
- wypełniają obowiązki dyżurnego;
- uczestniczą w wycieczkach i wykonują samodzielnie czynności takie jak, np.: sprzątanie, ustalanie tras, czynności higieniczne;
- organizują imprezy klasowe;
- umieją planować i organizować czas wolny;
- mają rozbudzoną wrażliwość na sprawy innych, na pomoc potrzebującym;
- posiadają umiejętności bycia asertywnym.

RZETELNA PRACA

- Wychowawcy i nauczyciele premiąją uczniów wykonujących bardzo dobrze obowiązki według zasad ustalonych przez szkołę;
- Pracownicy szkoły poprzez wzorce osobowe wpływają na stosunek uczniów do obowiązków i pracy;
- Uczniowie wykonują, jak najlepiej potrafią, zlecane im prace domowe i zdania.

CZYSTOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO, KULTURA SŁOWA

Uczniowie:

- czuwają nad poprawnością i czystością języka polskiego podczas lekcji, korzystają z biblioteki szkolnej;
- poszukują i wykorzystują informacje z encyklopedii, słowników i innych wydawnictw (w tym dokumentów multimedialnych);
- świadomie wybierają literaturę dla potrzeb poznawczych i rozwijania zainteresowań,

- szanują książki i inne wydawnictwa;
- uczestniczą we współzawodnictwie i konkursach czytelniczych.

WRAŻLIWOŚĆ NA KRZYWDĘ INNYCH

Uczniowie:

- uczestniczą w akcjach charytatywnych;
- wykazują się empatią;
- nawiązują kontakt ze schroniskiem dla zwierząt;
- otaczają opieką zwierzęta domowe, dokarmiają ptaki;
- niosą pomoc ludziom starszym, niepełnosprawnym i są wrażliwi na krzywdę innych;
- pomagają w adaptacji uczniom pochodzenia ukraińskiego.

PATRIOTYZM I POCZUCIE WSPÓLNOTY LOKALNEJ

Uczniowie:

- uczestniczą w uroczystościach, rocznicach o charakterze patriotycznym odbywających się na terenie szkoły i miasta;
- poznają patriotyczne postawy z literatury, historii;
- organizują uroczystości związane z tradycjami szkoły (pasowanie na ucznia, zakończenie nauki);
- organizują obchody świąt szkolnych (np. Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Sportu);
- zapraszają na występy, wystawy, przedstawienia szkolne innych uczniów;
- występują na terenie innych szkół i instytucji.

ZNAJOMOŚĆ NASZEGO REGIONU (TURYSTYKA)

Uczniowie:

- biorą udział w wycieczkach turystycznych, piknikach;
- uczestniczą w zajęciach kół zainteresowań;
- umieją planować i organizować czas wolny;
- znają zasady bezpieczeństwa w terenie oraz współżycia w grupie w warunkach turystycznych;
- uczestniczą w różnego rodzaju formach turystycznych.

DBAŁOŚĆ O CZYSTOŚĆ ŚRODOWISKA

Uczniowie:

- biorą czynny udział w akcjach „Sprzątanie świata”, „Święto Ziemi”;
- uczestniczą w konkursach ekologicznych;
- dostrzegają zmiany zachodzące w otaczającym środowisku;
- mają rozwiniętą wrażliwość na problemy środowiska;
- potrafią wskazać pozytywne i negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisko;
- biorą udział w lekcjach w terenie;
- umieją poprawnie segregować śmieci.

X. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE WYNIKAJĄCE Z FUNKCJONOWANIA W SZKOLE ODDZIAŁÓW INTEGRACYJNYCH I ODDZIAŁÓW PRZYGOTOWAWCZYCH

W szkole funkcjonują oddziały integracyjne, do których przyjmowane są dzieci niepełnosprawne, a także oddziały przygotowawcze dla uczniów klas 1-3, 4-6 i 7-8, pochodzących z Ukrainy. Tworzenie tych oddziałów wynika z przekonania, iż:

- Każde dziecko ma fundamentalne prawo do nauki i należy dać mu szansę osiągnięcia i utrzymania odpowiedniego poziomu kształcenia;
- Każde dziecko ma indywidualne cechy charakterystyczne, zainteresowania, zdolności i potrzeby w zakresie nauczania;
- Programy edukacyjne powinny być wdrażane z uwzględnieniem dużego zróżnicowania tych cech charakterystycznych i potrzeb;
- Dzieci posiadające szczególne potrzeby edukacyjne muszą mieć dostęp do szkół masowych, które powinny stawiać dziecko w centrum zainteresowania i zaspokoić potrzeby;
- Oddziały integracyjne i przygotowawcze są najskuteczniejszym środkiem zwalczania dyskryminacji, tworzenia przyjaznych społeczności oraz budowania otwartego społeczeństwa.

Fundamentalną zasadą tworzenia w szkole oddziałów integracyjnych i przygotowawczych jest przekonanie, że wszystkie dzieci w miarę możliwości powinny uczyć się razem, niezależnie od doświadczanych przez nie trudności i różnic. Szkoła nasza uznaje i odpowiada na zróżnicowanie potrzeby uczniów, przyjmując różne style i tempa uczenia się oraz gwarantując każdemu odpowiednie wykształcenie dzięki właściwym programom nauczania, przygotowaniom organizacyjnym, strategiom kształcenia, wykorzystaniu zasobów oraz współpracy z lokalnymi społecznościami. Integracja stanowi szansę poprawy warunków życia ludzi niepełnosprawnych i stworzenia im możliwości pełnego udziału w życiu społecznym, ale również wielką szansą na wychowanie nowego pokolenia w duchu współpracy i tolerancji dla różnorodności ludzi.

W klasach integracyjnych kładzie się nacisk na kształcenie i wychowanie polegające na:

- Indywidualnym traktowaniu dzieci zdolnych i dzieci ze specjalnymi potrzebami;
- Wyzwalaniu własnej aktywności dziecka;
- Dążeniu do maksymalnego rozwoju dziecka we wszystkich strefach: poznawczej, społecznej, moralnej i emocjonalnej;
- Umożliwieniu wspólnej nauki i zabawy dzieciom o różnym poziomie i stopniu sprawności psychoruchowej;
- Aktywnym uczestnictwie w procesie nauki i życiu społecznym szkoły masowej dzieci ze specjalnymi potrzebami;
- Rozwijaniu w sposób naturalny tolerancji, odpowiedzialności, otwartości, wyrozumiałości, serdeczności i wzajemnej pomocy.

Placówki integracyjne są także szansą na budowanie wspólnoty lokalnej, skupionej wokół celu, jakim jest wychowanie i edukacja dzieci i młodzieży. W tych placówkach dokonuje się zmiana postaw społecznych, zmiana postaw wobec siebie i otaczającego świata, rodzi się poczucie więzi i odpowiedzialności za własny i innych styl życia. Wynika z tego, że integracja przynosi korzyści wszystkim, nie tylko uczniom będącym bezpośrednim podmiotem jej działania. Aby mogła przynosić pozytywne efekty musi być wspierana przez różne instytucje. Głównym środowiskiem, z którym współpracuje nasza szkoła w tym zakresie są rodzice, zarówno dzieci zdrowych, jak i niepełnosprawnych. Są oni bowiem osobami w szczególności odpowiedzialnymi za tworzenie atmosfery sprzyjającej integracji.

Szkoła współpracuje również i jest wspierana przez:

- Kuratorium Oświaty w Gdańsku;
- Urząd Gminy Kolbudy;

- Urząd Miasta Gdańska;
- Urząd Miasta Pruszcz Gdański;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbudach;
- Klub w Kowalach "Mrowisko";
- Straż Gminną w Kolbudach;
- Policję;
- Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Gdańsku;
- Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Pruszczu Gdańskim;
- Organizacje pozarządowe;
- Placówki kształcenia specjalnego;
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego;
- Państwową Inspekcję Sanitarną.

XI. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W PROGRAMACH PRZEDMIOTÓW NAUCZANIA

Edukacja prozdrowotna

- Rozbudzanie zainteresowania dziecka własnym zdrowiem i rozwojem psychofizycznym;
- Przygotowanie uczniów do okresu dojrzewania;
- Systematyczne rozwijanie umiejętności i utrwalanie nawyków troski o higienę swojego ciała; ubioru i estetykę otoczenia
- Realizacja profilaktyki uzależnień;
- Opieka nad dziećmi z wadami postawy (zajęcia WF);
- Uczestnictwo wybranych klas w zajęciach ogólnorozwojowych na basenie;
- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec potrzeb osób niepełnosprawnych, chorych, starszych, obcego pochodzenia;
- Radzenie sobie w trudnych sytuacjach (np. stłuczenia) – pierwsza pomoc w niektórych urazach;
- Rozwijanie odporności psychicznej.

Edukacja ekologiczna

- Angażowanie uczniów w sprawy ochrony przyrody;
- Rozumienie znaczenia zależności między środowiskiem a zdrowiem człowieka;
- Dostrzeganie przyczyn degradacji środowiska;
- Kształtowanie nawyków estetyki własnego otoczenia;
- Rozwijanie uczuć radości wynikających z troski o estetykę swojego mieszkania, sali lekcyjnej, szkoły, osiedla, miejscowości .

Edukacja czytelnicza i medialna

- Inspirowanie indywidualnej twórczości i działań;
- Rozwijanie zainteresowań literackich poprzez kontakt z utworami literackimi (konkursy czytelnicze, lekcje biblioteczne);
- Umiejętność dokonywania wyboru pozytywnych wartości przekazywanych przez media;
- Kształcenie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych.

Wychowanie do życia w rodzinie

- Rozumienie znaczenia rodziny w życiu człowieka i swojej w niej roli;
- Rozumienie znaczenia dbania o wzajemny szacunek w rodzinie, klasie, społeczności szkolnej i pozaszkolnej;
- Uczenie się miłości do siebie i innych; wyrażanie uczuć, asertywność;

- Rozwiązywanie problemów i pokonywanie trudności okresu dojrzewania;
- Poznawanie i rozumienie swojej psychiki, reakcji, zachowań, postaw.

Edukacja regionalna

- Budowanie poczucia przynależności do własnego regionu;
- Rozwijanie więzi uczuciowej ze swoją miejscowością i postaw patriotyzmu lokalnego;
- Ukazywanie pozytywnych walorów własnego regionu, osoby zasłużone dla regionu;
- Poznanie instytucji użyteczności publicznej na terenie naszego miasta.

Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

- Kształtowanie uczucia szacunku do kultury i tradycji polskich oraz wielokulturowości;
- Wprowadzenie dzieci w aktualne wydarzenia życia społecznego regionu i kraju;
- Wykazywanie się poprawnym zachowaniem w czasie uroczystości szkolnych i państwowych oraz w miejscach pamięci narodowej;
- Kształtowanie uczuć szacunku ludziom pracy; wskazywanie na postawy godne naśladowania;
- Rozwijanie i wykazywanie szacunku wielkim Polakom (artystom, uczonym, politykom, olimpijczykom);
- Poszanowanie własności szkolnej.

PRZEDMIOTY NAUCZANIA

I ETAP EDUKACYJNY – klasy I – III edukacja wczesnoszkolna

- Współdziałanie i współpraca z kolegami w klasie i w szkole;
- Dążenie do nabywania wartościowych cech charakteru takich jak: pracowitość, wytrwałość, odwaga, prawdomówność, samodzielność, oszczędność;
- Kształtowanie i rozwijanie emocjonalnego związku z teraźniejszością i przeszłością regionu i kraju oraz symboli narodowych: godło, flaga, hymn państwowy, herb swojego miasta/regionu;
- Dostrzeganie wartości estetycznych w zachowaniu i wyglądzie własnym oraz innych osób, zachowywać ład i porządek w otoczeniu;
- Kulturowanie tradycji i obrzędów klasowych i szkolnych;
- Budzenie poczucia własnej wartości, kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny;
- Nabywanie umiejętności wyrażanie emocji pozytywnych i kontrolowanie negatywnych, radzenie sobie ze stresem;
- Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole;
- Wdrażanie nawyków postrzegania zasad higieny osobistej, ochrona zdrowia własnego i innych kolegów;
- Rozwijanie więzi emocjonalnej z rodziną, wpajanie odpowiedzialności za pełnione role życiowe;
- Kształtowanie u uczniów poczucia gospodarza własnej klasy, szkoły, dbałość o estetykę sali lekcyjnej;
- Kształtowanie więzi emocjonalnej z przyrodą, wrażliwości na jej piękno, uczenie poszanowania przyrody;
- Korzystanie z dóbr kultury, kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się;
- Kształtowanie pozytywnej postawy wobec własnej pracy, poczucie odpowiedzialności za jej wykonanie oraz docenianie pracy innych;
- Wdrażanie do wzajemnej tolerancji, pomocy, uczynności, zrozumienia, życzliwości;
- Przystwojenie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów;
- Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom ukraińskim;
- współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

II ETAP EDUKACYJNY – klasy IV – VIII

Język polski

Każdy nauczyciel niezależnie od nauczanego przedmiotu jest odpowiedzialny za rozwój języka w mowie i piśmie. Nadrzędnym celem jest wyrabianie szacunku i przywiązania do ojczystego języka oraz świadomości należenia do tej samej wspólnoty językowej.

- Rozwijanie poczucie estetyki własnej wypowiedzi;
- Wyrabianie rzetelności wypowiedzi;
- Wyrabianie odpowiedzialności za wygłaszane sądy i oceny;
- Wdrażanie do uprzejmości, kultury dyskusji;
- Uświadamianie możliwości oddziaływania na ucznia i wolę odbiorcy;
- Wdrażanie do rzetelnej i systematycznej pracy;
- Wyrabianie postawy tolerancji, szacunku wobec drugiego człowieka;
- Uświadamianie wartości koleżeństwa, przyjaźni i miłości;
- Rozwijanie wyobraźni (poczucie piękna);
- Budzenie wrażliwości estetycznej;
- Wyrabianie poczucia dumy narodowe;
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań czytelniczych i kulturalnych;
- Rozwijanie pozytywnego sposobu patrzenia na świat i siebie;
- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania trwałych i uniwersalnych wartości (altruizm, miłość bliźniego, życzliwość, bezinteresowność, sprawiedliwość, dobro, prawda) i wzorów postępowania.

Język obcy

- Wskazywanie na rolę języków obcych w XXI wieku;
- Przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie z zachowaniem tożsamości narodowej;
- Kształtowanie pozytywnej postawy wobec innych kultur, cywilizacji, obyczajów, poglądów i religii;
- Kształtowanie postaw tolerancji i otwartości na tradycje innych kultur;
- Wyrabianie poczucia własnej wartości i szacunku dla ludzi innych narodowości;
- Kształtowanie postaw sprzyjających realizacji pokojowego współistnienia i współpracy międzynarodowej;
- Przygotowanie uczniów do wykorzystania języka obcego w sytuacjach życiowych;
- Wyrabianie umiejętności współpracy w zespole i w grupie;
- Rozbudzanie w uczniach zainteresowań innymi krajami i kulturami ;
- Rozwijanie umiejętności posługiwania się mapą – podróże (ich rola w życiu);
- Rozbudzenie dociekliwości poznawczej, zainteresowań, rozwijanie umiejętności samokształcenia;
- Wskazywanie na systemy wartości w tym: prawdy – poznawanie i rozumienie świata, ludzi różnych narodowości; wolności - każda narodowość ma do niej prawo; szacunku – uczenie szacunku do siebie i innych, odpowiedzialność za siebie i innych;
- Udzielanie wsparcia uczniom z Ukrainy podczas nauki języków obcych.

Historia

- Wpajanie podstawowych, ogólnoludzkich zasad moralnych i humanistycznych, ważnych dla człowieka niezależnie od epoki;
- Budzenie przekonania, że wartości, takie jak dobro, prawda, sprawiedliwość, piękno, tolerancja, solidarność, patriotyzm odgrywają w życiu człowieka zasadniczą rolę;
- Pobudzenie twórczej inicjatywy dziecka wyrażającej się chętnym i samodzielnym (na miarę możliwości wiekowych) podejmowaniem przez nie zadań w zdobywaniu wiedzy o przeszłości i współczesności;
- Szacunek dla dorobku przodków wyrażający się chęcią jego kontynuacji.

Plastyka

- Rozbudzenie motywacji zajmowania się sztuką. Otwieranie na wartości duchowe, leżące poza sferą cechującego współczesną cywilizację pragmatyzmu i doraźnego utylitaryzmu, stanowiące źródło pełniejszego, bogatszego życia;
- Kształtowanie postaw twórczych – uniwersalizacja etosu twórczości z jej nieodłącznymi atrybutami: kreatywnością, staraniem o doskonałość efektów, innowacyjnością, śmiałością w podejmowaniu zadań trudnych, autokrytycyzmem;
- Wykształcenie zdolności pełnej percepcji wizualnej – zdolności skupienia uwagi na strukturach zorganizowanych (dziełach człowieka) i nie zorganizowanych (tworach natury) dla pełnego, wyposażonego w refleksję i zdolność oceny przeżywania wyglądu świata;
- Poznanie otaczającego ucznia krajobrazu kulturowego, co sprzyja kształceniu poczucia wartości i znaczenia najbliższego dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialności za jego trwanie;
- Wykształcenie umiejętności spojrzenia i oceny artystycznego dorobku własnej ojczyzny na tle dokonań europejskich, bez znamion poczucia niższości;
- Przez poznanie wielości kultur i różnorodności postaw twórczych, wykształcenie tolerancji i uznania wartości pluralizmu w kulturze i życiu społecznym;
- Uwrażliwienie na estetykę najbliższego otoczenia, zdolność do oceny i kształtowania własnego wyglądu oraz otaczających ucznia przedmiotów;
- Wstępne przygotowanie do życia w rzeczywistości określanej jako „cywilizacja obrazu” – odczytywanie znaków, symboli, metafor transmitowanych przez media i reklamę;
- Wykształcenie naturalnych potrzeb aktywności twórczej i ekspresji własnej; wykształcenia, poprzez atmosferę przebiegu zajęć i właściwy system ocen, poczucia wartości działalności plastycznej jako sposobu wyrażania siebie, co stymuluje ochotę do zajmowania się sztuką.

Muzyka

- Rozbudzanie zamiłowania do muzykowania indywidualnego, zespołowego i rodzinnego;
- Kształcenia właściwej postawy wobec własnej kultury i tożsamości narodowej;
- Zapoznanie ze sztuką ludową charakterystyczną dla regionu;
- Wpływanie przez sztukę na wrażliwość estetyczną;
- Kształcenie świadomych odbiorców muzyki.

Przyroda

- Budowanie prawidłowych relacji z grupą rówieśniczą i otoczeniem;
- Racjonalne odżywianie, zdrowy tryb życia;

- Kształtowanie społecznie pożądanych postaw poprzez budzenie przywiązania do kraju ojczystego;
- Ukazywanie wartości pracy ludzkiej, budzenie szacunku do pracy;
- Kształtowanie więzi emocjonalnej z przyrodą, wrażliwości na jej piękno, uczenie poszanowania przyrody, jestem elementem środowiska;
- Uświadomienie roli człowieka w przekształcaniu środowiska;
- Budzenie odpowiedzialności za oszczędne gospodarowanie zasobami przyrody;
- Rozbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie, unikanie picia alkoholu, palenia papierosów i kontaktu z narkotykami.

Matematyka

Głównym celem wychowawczym nauczania matematyki na poziomie szkoły podstawowej jest kształtowanie w procesie dydaktycznym odpowiednich postaw i nawyków uczniów przez wykorzystanie jego społecznego charakteru oraz przez poza matematyczne treści kształcenia

- Rozwijanie społecznie pożądanych postaw i zachowań;
- Umiejętność argumentacji, logicznego myślenia i obrony stanowiska;
- Uczenie życia i aktywności w grupie rówieśników i społeczności szkolnej;
- Kształtowanie hartu ducha i uczenie zaradności;
- Wytrwałość w dążeniu do osiągnięcia obranego celu w nauce;
- Ukazanie uczniom możliwości czerpania radości i satysfakcji z podejmowanych badań matematycznych;
- Ukazanie piękna, uniwersalizmu, potęgi i użyteczności matematyki w różnych dziedzinach wiedzy i w życiu codziennym;
- Ukazanie wkładu wniesionego przez rozwój matematyki do dorobku kulturowego ludzkości ;
- Kształtowanie pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego oraz postawy dociekliwości;
- Wyrabianie nawyku obserwacji i eksperymentowania;
- Rozwijanie samodzielności w poszukiwaniu i zdobywaniu informacji;
- Nauczanie dobrej organizacji pracy, wyrabianie systematyczności, pracowitości i wytrwałości;
- Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie;
- Nauczanie przedstawiania problemów i zadań w sposób czytelny;
- Wyrabianie nawyków sprawdzania otrzymanych odpowiedzi i korygowania błędów.

Informatyka

- Kształtowanie umiejętności ogólnotechnicznych przydatnych w życiu
- Kształtowanie umiejętności bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem
- Świadomość zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu;
- Nabycie umiejętności komunikowania się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- Nabycie umiejętności wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł
- Umiejętność rozwiązywania problemów i podejmowanie decyzji z wykorzystaniem komputera;
- Wykorzystywanie komputera do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin, a także do rozwijania zainteresowań.

Technika

- Nabycie umiejętności czytania ze zrozumieniem instrukcji obsługi urządzeń;
- Znajomość bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta;
- Umiejętność wskazywania rozwiązań problemów rozwoju środowiska technicznego;
- Znajomość zasad segregowania i możliwości przetwarzania odpadów z różnych materiałów;
- Nabycie umiejętności racjonalnego gospodarowania surowcami wtórnymi w najbliższym środowisku.

Wychowanie fizyczne

- Mistrzowie olimpijscy – wzorem do naśladowania;
- Wdrażanie do zdrowej rywalizacji w sporcie i życiu codziennym;
- Rozbudzanie potrzeby aktywnego wypoczynku;
- Powierzanie odpowiedzialnych funkcji (pełnienie przez ucznia roli organizatora – pomocnika);
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za życia i zdrowie własne oraz drugiego człowieka;
- Rozwijanie odwagi i śmiałości podczas wykonywania różnych zadań ruchowych;
- Kształtowanie postawy samokontroli i samooceny;
- Kształtowanie rozwoju emocjonalnego związanego z przeżywaniem radości i satysfakcji z opanowania umiejętności ruchowych;
- Kształtowanie postawy współdziałania zespołowego, wzajemnej odpowiedzialności.

Religia

- Wyrabianie postaw wdzięczności;
- Uczenie postawy szacunku wobec starszych (dziecko w rodzinie, w klasie);
- Wyrabianie postawy odpowiedzialności za swoje postępowanie (wśród kolegów, podczas zabawy);
- Uczenie właściwych postaw moralnych u dziecka (dobroć, życzliwość, koleżeńskość, wzajemna pomoc, przezwyciężanie wad, umiejętność przebaczenia);
- Właściwe przeżywanie niedzieli i świąt we wspólnocie rodzinnej (więzi rodzinne, spędzanie czasu wolnego, wypoczynek).

Etyka

- Rozbudzenie refleksyjności, samowiedzy i wrażliwości moralnej;
- Umiejętność rozpoznawania i hierarchizowania podstawowych wartości;
- Umiejętność zabierania głosu w dyskusji, mówienia o sobie, otwarcia na to, co mówią inni;
- Umiejętność uporządkowanego i poprawnego myślenia i przedstawiania racji;
- Refleksyjna, uwzględniająca wartości postawa wobec świata.

Geografia:

- Kształtowanie w uczniach: poszanowania innych narodów, systemów wartości i sposobów życia, poczucia odpowiedzialności za swoje środowisko życia (geograficzne i społeczne), gotowości uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów swojej działalności;
- Uświadomienie wartości jaką jest własny region i kraj oraz ich dziedzictwo kulturowe, czynnego uczenia się kształtującego dociekliwość, refleksyjność, zdrowy krytycyzm, chęć działania;

- Kształtowania systemu wartości odpowiadającego naturze i godności ludzkiej.

Biologia:

- zrozumienie zasad funkcjonowania organizmu człowieka i kształtowanie zachowań prozdrowotnych;
- kształcenie zachowań ukierunkowanych na ochronę środowiska przyrodniczego;
- motywowanie do przestrzegania zasad higieny osobistej i podejmowania odpowiedzialności za własne i innych zdrowie i życie, edukacja seksualna;
- umożliwienie podejmowania działań na rzecz najbliższego środowiska przyrodniczego i szacunku dla zwierząt;
- analizowanie różnorodnych źródeł informacji, planowanie i przeprowadzanie prostych doświadczeń oraz obserwacji w szkole i w terenie;
- znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.

Fizyka:

- wyzwalanie postawy badawczej, prowadzącej do poznawania prawidłowości świata przyrody;
- prezentowanie wyników własnych obserwacji, eksperymentów i przemyśleń;
- wykorzystanie wiedzy fizycznej w praktyce życia codziennego;
- ukazanie znaczenia odkryć w naukach przyrodniczych dla rozwoju cywilizacji; i rozwiązywania problemów współczesnego świata;
- kształcenie umiejętności krytycznego korzystania ze źródeł informacji.

Chemia:

- poznanie znaczenia wiedzy chemicznej w procesach przetwarzania materii przez człowieka;
- nabycie umiejętności i nawyku postępowania zgodnego z zasadami dbałości o własne; zdrowie i ochronę środowiska;
- rozbudzanie w uczniach ciekawości otaczającym nas światem;
- kształtowanie postawy badawczej;
- kształtowanie nawyku dbałości o bezpieczeństwo własne i innych;
- kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania cudzych poglądów;
- rozwijanie twórczych postaw i umiejętności rozwiązywania problemów;
- Uświadamianie zagrożeń dla środowiska związanych z działalnością człowieka;
- kształtowanie właściwej postawy proekologicznej i prozdrowotnej;
- wdrażanie do samooceny i samokontroli.

Doradztwo zawodowe:

- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami;
- kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy;
- rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości;
- dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy;
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania;
- kształtowanie szacunku do pracy;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

Wiedza o społeczeństwie:

- kształtowanie umiejętności wykorzystywania i tworzenia informacji na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; wyrabianie własnego zdania w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnianie go; kształtowanie otwartości na odmienne poglądy;
- rozpoznawanie prawnych aspektów codziennych problemów życiowych i szukanie ich rozwiązania;
- kształtowanie umiejętności współpracy z innymi – planowanie, dzielenie się zadaniami i wywiązywanie się z nich; rozwijanie umiejętności korzystania z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego;
- poznanie zasad i procedur demokracji, nabywanie umiejętności wyjaśniania znaczenia prawa dla funkcjonowania demokratycznego państwa i rozpoznawanie przypadków jego łamania
- poznanie podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej;
- poznanie praw człowieka i sposobów ich ochrony, nabywanie umiejętności wyjaśniania podstawowych praw człowieka, rozpoznawanie przypadków ich naruszania i znajomość sposobów ich ochrony.

XII. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami, nauczycielami i uczniami;
- wymianę informacji w zespołach przedmiotowych oraz zespole ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kowalach na rok szkolny 2022-2023 jest otwarty i może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

XIV. ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI - załącznik nr 1

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kowalach przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu ..... 15. 09. 2022r. Sabina Leyk-Kania

przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu ..... 21. 09. 2022r. Małgorzata Fiko
RADA RODZICÓW
przy Szkole Podstawowej w Kowalach
80-180 Kowale, ul. Apollina 7

Rada Rodziców Rada Pedagogiczna Samorząd Uczniowski

DYREKTOR SZKOŁY
Sabina Leyk-Kania

RADA RODZICÓW
przy Szkole Podstawowej w Kowalach
80-180 Kowale, ul. Apollina 7

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Cele ogólne programu:

- Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
- Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie i w społeczeństwie.
- Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły.
- Wspieranie aktywności i inicjatyw młodzieży, działalność samorządu i wolontariatu.
- Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze.
- Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.
- Zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Włączenie w życie szkoły nowych uczniów i rodziców będących obywatelami Ukrainy, z uwzględnieniem ich potrzeb wychowawczych i profilaktycznych.

Cele szczegółowe:

- Kształtowanie postaw moralnych, obywatelskich i patriotycznych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości.
- Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych.
- Kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi.
- Tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole, wzajemnego szacunku, tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
- Kształtowanie osobowości uczniów poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi oraz umiejętności analizowania różnorodnych zachowań.
- Przygotowanie uczniów do życia w świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami.
- Integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność.
- Włączanie całej społeczności szkolnej do współdecydowania o sprawach szkoły.
- Kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się negatywnym wpływom ze strony środowiska rówieśniczego.
- Kształtowanie właściwych postaw rodziców wobec dzieci.
- Zadbanie o poprawę sytuacji uczniów z rodzin zaniedbanych i niewydolnych wychowawczo.
- Zorganizowanie możliwości kształcenia uchodźców poprzez utworzenie oddziałów przygotowawczych klas 1-3, 4-6 i 7-8 bądź, w przypadku braku miejsc, włączanie ich do istniejących oddziałów.
- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniom z Ukrainy poprzez włączenie ich w rutynę szkolną, objęcie opieką psychologiczną - pedagogiczną.

OBSZAR 1 - KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

L.p.	Zadania do realizacji	Adresaci	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozwijanie samorządności poprzez angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w pracach samorządu szkolnego i klasowego • Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy i szkoły • Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości szkolnych • Spotkania z seniorami • Percepcja sztuk teatralnych, koncertów • Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych • Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych • Prezentacja wyników konkursów poprzez dziennik elektroniczny i media społecznościowe • Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy 	Wychowawcy klas, opiekun samorządu uczniowskiego	Cały rok szkolny
2.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej, kształtowanie pozytywnego klimatu w szkole, zwracanie uwagi na wartości rodzinne	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły • Nagradzanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska • Propagowanie podstawowych zasad kultury osobistej i używania zwrotów grzecznościowych (np. mówienia "dzień dobry") • Przekazywanie uczniom informacji nt. konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły • Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach • Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi • Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności • Oglądanie wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw • Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne 	Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagodzy, psycholodzy	Cały rok szkolny

3.	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych, upowszechnianie działań prospołecznych i związanych z wolontariatem; wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz ze społecznością lokalną	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, korytarzy szkolnych, toalet, stołówki, otoczenia szkoły • Realizacja szkolnego programu przeciwdziałania bullyingowi • Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach • Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej • Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne • Opieka pedagoga, psychologa szkolnego i innych specjalistów • Rozmowy na temat na niepełnosprawności i ograniczeń z tym związanych • Nagradzanie w Punktowym Systemie Oceniania Zachowania prospołecznych postaw i kultury osobistej • Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie (np. WOŚP, Caritas) • Zaangażowanie wychowawców klas w zintegrowanie uczniów z doświadczeniem wojny w zespoły klasowe 	Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagodzy, psycholodzy	Cały rok szkolny
4.	Integracja działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły i rodziców	Uczniowie klas I-VIII, rodzice	<ul style="list-style-type: none"> • Opiniowanie przez rodziców Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, Statutu Szkoły • Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych • Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka • Udział rodziców w upiększaniu klas, festynach szkolnych • Badanie opinii rodziców odnośnie skuteczności realizowanych zadań • Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc szkole 	Rada Rodziców, Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagodzy, psycholodzy	Cały rok szkolny

OBSZAR 2 - KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIA DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

L.p.	Zadania do realizacji	Adresaci	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej, lokalnej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowanie tradycji	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość słów i melodii hymnu narodowego • Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne • Uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia • Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych i akademii • Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu • Wycieczki lokalne do najważniejszych obiektów historycznych i uwzględnionych w programie Poznaj Polskę • Pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju poprzez aktywny udział w kołach zainteresowań, konkursach i lekcjach tematycznych 	Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagodzy, psychologodzy	Cały rok szkolny
2.	Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej, zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie, wychowanie w duchu tolerancji	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie krajów Unii Europejskiej • Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej poprzez apele, wystawy, konkursy, itp. • Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji 	Nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok szkolny

OBSZAR 3 – WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

L.p.	Zadania do realizacji	Adresaci	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych, promowanie	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Korygowanie wad postawy i wymowy poprzez udział w zajęciach ze specjalistami (lekcje WF, zajęcia logopedyczne) 	Nauczyciele, wychowawcy klas, logopedzi szkolni,	Cały rok szkolny

	zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej		<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację prozdrowotną, pogadanki na godzinach wychowawczych • Profilaktyka zapobiegania zakażeniu Covid-19 • Organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym • Konkursy / działania dotyczące zdrowego stylu życia, odpowiedniej diety oraz pierwszej pomocy przedmedycznej • Organizowanie kół zainteresowań • Organizacja zajęć w terenie i wycieczek pieszych • Udział w zawodach sportowych • Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego • Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową • Spotkania z policją i strażą gminną 	pielęgniarka, pracownicy obsługi i administracji	
2.	Wdrażanie do higieny zdrowia psychicznego, w szczególności rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka zdrowia psychicznego • Warsztaty psychologiczne i pedagogiczne • Pogadanki • Godziny wychowawcze w szczególności nastawione na rozpoznawanie własnych stanów emocjonalnych, radzenie sobie ze stresem • Współpraca z PPP i innymi instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę • Zajęcia specjalistyczne na terenie szkoły, np. Rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne • Wejście szkoły w pilotażowy program "Czas na uważność" • Zapewnienie uczniom uchodźcom wsparcia psychologicznego - pedagogicznego 	Psycholodzy, pedagodzy, pielęgniarka, wychowawcy klas, nauczyciele wspomagający	Cały rok szkolny
3.	Poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci; wzmacnianie kompetencji wychowawczych	Rodzice, nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpowszechnianie wśród rodziców materiałów informacyjnych • Podejmowanie tematyki podczas spotkań z rodzicami • Szkolenia rady pedagogicznej 	Wychowawcy klas, psychologów, pedagogów, dyrektor	Cały rok szkolny

	nauczycieli, wychowawców i rodziców				

OBSZAR 4 – WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

L.p.	Zadania do realizacji	Adresaci	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach np. Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, projektach ogólnopolskich • Całoroczna zbiórka nakrętek, zbiórka makulatury • Porządkowanie terenu przyszkolnego • Praca koła biologicznego • Organizacja zajęć w terenie • Konkursy ekologiczne • Pogadanki tematyczne 	Nauczyciele, wychowawcy, Nauczyciele biologii i przyrody	Cały rok szkolny

OBSZAR 5 - BEZPIECZEŃSTWO, PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

L.p.	Zadania do realizacji	Adresaci	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i pochodzących z Ukrainy	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie agresji w szkole poprzez reagowanie zgodnie z procedurami bezpieczeństwa i statutem szkoły • Zapoznanie z przepisami BHP, procedurami bezpieczeństwa z uwagi na Covid-19 i drogami ewakuacyjnymi w szkole • Przeprowadzanie próbnych alarmów • Realizacja działań edukacyjno – prewencyjnych poprzez spotkania z policją, strażą gminną 	Nauczyciele, wychowawcy, pedagogzy, psycholodzy, dyrekcja, pracownicy administracyjni szkoły	Cały rok szkolny

			<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze, apele porządkowe, pogadanki, nakierowane na eliminowanie zagrożeń związanych z ryzykownymi zachowaniami uczniów • Zajęcia warsztatowe i profilaktyczne • Utworzenie oddziałów przygotowawczych dla klas 4-6 i 7-8 		
2.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach ryzykownych, niebezpiecznych i konfliktowych	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki • Prezentacje multimedialne • Spotkania ze służbami • Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień • Zajęcia warsztatowe i profilaktyczne 	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy	Cały rok szkolny
3.	Profilaktyka agresji i przemocy	Uczniowie klas I-VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki na godzinach wychowawczych • Zebrania z rodzicami • Zapewnienie pomocy ofiarom i sprawcom przemocy • Diagnozowanie trudności w zachowaniu poprzez: obserwację, badania diagnostyczne, wywiad • Objęcie ucznia indywidualnym wsparciem psychologa i pedagoga szkolnego • Ścisła współpraca z rodzicami ucznia • Kierowania na diagnozę do Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej • Warsztaty psychologiczne i pedagogiczne • Organizacja spotkań ze specjalistami z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich • Gdy uczeń wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor szkoły, za zgodą rodziców, stosuje środek oddziaływania wychowawczego w postaci: <ul style="list-style-type: none"> - pouczenia, - ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, - przeproszenia pokrzywdzonego, - przywrócenia stanu poprzedniego, - wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły 	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy, dyrekcja	Cały rok szkolny

				<ul style="list-style-type: none"> Kierowanie spraw uczniów przejawiających permanentne trudności w zachowaniu do Sądu Rodzinnego i Nieletnich Udział pedagogów w pracach Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Zajęcia warsztatowe i profilaktyczne Reagowanie zgodnie z procedurami bezpieczeństwa i statutem szkoły Dokształcanie nauczycieli z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych oraz używek Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Wdrażanie do racjonalnego korzystania z mediów elektronicznych poprzez: zajęcia lekcyjne, pogadanki, zajęcia warsztatowe ze specjalistami Reagowanie zgodnie z procedurami bezpieczeństwa i statutem szkoły Organizacja spotkań ze specjalistami z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich Diagnozowanie trudności w nauce poprzez: obserwację, badania diagnostyczne Kierowania na diagnozę do Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne Dostosowanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów Koła zainteresowań Pedagogizacja rodziców, przekazywanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu Utworzenie oddziałów przygotowawczych dla klas 1-3, 4-6 i 7-8 dla uczniów pochodzących z Ukrainy Udział w programach ministerialnych (mleko i warzywa w szkole) 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy, dyrekcja</p>	Cały rok szkolny
4.	Zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych i stosowaniu używek, w tym e-papierosów	Uczniowie klas I-VIII, rodzice		<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do racjonalnego korzystania z mediów elektronicznych poprzez: zajęcia lekcyjne, pogadanki, zajęcia warsztatowe ze specjalistami Reagowanie zgodnie z procedurami bezpieczeństwa i statutem szkoły Organizacja spotkań ze specjalistami z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy</p>	Cały rok szkolny
5.	Kształtowanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w środowisku mediów elektronicznych, zapobieganie cyberprzemocy	Uczniowie klas I-VIII, rodzice		<ul style="list-style-type: none"> Diagnozowanie trudności w nauce poprzez: obserwację, badania diagnostyczne Kierowania na diagnozę do Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne Dostosowanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów Koła zainteresowań Pedagogizacja rodziców, przekazywanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu Utworzenie oddziałów przygotowawczych dla klas 1-3, 4-6 i 7-8 dla uczniów pochodzących z Ukrainy 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy</p>	Cały rok szkolny
6.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym – wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się do grupy	Uczniowie klas I-VIII, rodzice		<ul style="list-style-type: none"> Diagnozowanie trudności w nauce poprzez: obserwację, badania diagnostyczne Kierowania na diagnozę do Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne Dostosowanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów Koła zainteresowań Pedagogizacja rodziców, przekazywanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu Utworzenie oddziałów przygotowawczych dla klas 1-3, 4-6 i 7-8 dla uczniów pochodzących z Ukrainy 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy, uczniowie</p>	Cały rok szkolny
7.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	Uczniowie klas I-VIII		<ul style="list-style-type: none"> Udział w programach ministerialnych (mleko i warzywa w szkole) 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy,</p>	Cały rok szkolny

			<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie wybranych uczniów wsparciem indywidualnym – wsparciem materialnym • Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną, troska o higienę osobistą dzieci • Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej	pielęgniarka	
--	--	--	---	--------------	--